

MOTOR YAĞI DEĞİŞİM NOKTALARINA BELGE DÜZENLEMESİ VE UYGULAMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1- Motor yağı değişimi yapılan kuruma/işletmeye belge düzenlenmesini müteakip MoYDeN Uygulaması, Atık Yönetimi Uygulaması altında aktif hale gelmekte ve uygulama açıldığında öncelikle kurumun/işletmenin halihazırda bulundurduğu atık yağların bilgisini (stok bilgisi) girmesi talep edilmektedir. Stok bilgisi girildikten sonra ise motor yağı değişimine ilişkin bildirimler “Yeni Bildirim Yap” bölümünden yapılabilmekte ve yapılan bildirimde belirtilen miktar stoğa eklenerek devam etmektedir. Bu doğrultuda, motor yağı değişimi yapan kurum/işletme tarafından sırasıyla şu adımların gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

- Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi'nin alınması,
- Aynı kuruma/işletmeye ait birden fazla lokasyonda/şubede motor yağı değişiminin yapılması durumunda her lokasyon/şube için ayrı belge başvurusunda bulunulması,
- Halihazırda kurumda/işletmede bulunan atık motor yağlarının bilgisinin (stok bilgisi) girilmesi,
- Motor yağı değişimi gerçekleştirilen araçlara ilişkin bildirimlerin anlık ve düzenli olarak yapılması,
- Motor yağı değişim bilgilerini içeren dokümanın fiziksel (çıktı) ya da dijital olarak (e-posta, mesaj uygulamaları gibi) araç sahibi ile anlık olarak paylaşılması,
- Atık motor yağlarının, atık geçici depolama alanında uygun süre ve koşullarda geçici olarak depolanması,
- Atık motor yağlarının, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş kuruluşa veya Bakanlıktan toplama yetkisi almış atık yağ rafinasyon tesislerine teslim edilmesi,

gerekmektedir.

2- Mali sorumluluk sigortası yaptırma yükümlülüğüne ilişkin hükümler 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 13 üncü maddesi ile bu Kanun uyarınca yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesi kapsamında yürütülmekte olup söz konusu Yönetmeliğin 16 ncı maddesi;

"(1) Miktarına bakılmaksızın tehlikeli atıkların toplanması, taşınması, ara depolanması, geri kazanımı, yeniden kullanılması, bertarafı ve prosesten kaynaklanan tehlikeli atıkların geçici depolanması faaliyetlerinde bulunanlar faaliyetleri nedeniyle oluşacak bir kaza dolayısıyla üçüncü şahıslara verebilecekleri zararlara karşı tehlikeli atık malî sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadırlar. Sigorta yaptırmaya zorunluluğuna uymayan kurum, kuruluş ve işletmelere bu faaliyetler için izin ve lisans verilmez.

(2) Halihazırda bu maddenin birinci fıkrasında yer alan faaliyetlerde bulunanlar için tehlikeli atıkları da kapsayacak şekilde 9/5/2010 tarihli ve 27576 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddeler İçin Yaptırılacak Zorunlu Sorumluluk Sigortalarına İlişkin Tarife ve Talimata uygun olarak düzenlenmiş bir sigorta poliçesi olması halinde ayrıca mali sorumluluk sigortası yaptırmaya gerek yoktur." hükümlerine haizdir.

Bu doğrultuda, prosesten kaynaklanan tehlikeli atıklar haricinde diğer tehlikeli atıkların geçici depolanması faaliyetlerinde bulunanların tehlikeli atık malî sorumluluk sigortası yaptırmaya zorunluluğu bulunmadığından ve motor yağı değişimi yapılan işletmelerin faaliyetleri proses olarak değerlendirilmediğinden bu faaliyet sonucu oluşan atık yağlar için tehlikeli atık mali sorumluluk sigortası yaptırılmasına gerek bulunmamaktadır.

MOTOR YAĞI DEĞİŞİM NOKTALARINA BELGE DÜZENLEMESİ VE UYGULAMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

3- Bilindiği üzere proses kaynaklı atığı olmayan ve sadece yönetim binası ve idari faaliyetleri sonucu flüoresan lamba, kartuş, toner gibi atık oluşturan tesisler için atık yönetim planı hazırlanır; ancak, hazırlanan yönetim planı için il müdürlüğü onayı alınması zorunlu değildir. Bu kapsamda; belirlenen esaslar doğrultusunda motor yağı değişimi faaliyeti proses olarak değerlendirilmediğinden Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi (MoYDeN) bulunan işletmelerin hazırlayacakları Endüstriyel Atık Yönetim Planı için İl Müdürlüğü'nden onay alınmasına gerek bulunmamaktadır.

4- Atıkların, atık üreticisi tarafından atık işleme tesislerine ulaştırılmadan önce üretildikleri yerde türlerine göre belirlenmiş kriterlere uygun ve güvenli bir şekilde bekletildiği alanlar geçici depolama alanı olarak adlandırılmakta olup 02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesi ile anılan Yönetmelikteki hükümlere ilaveten Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün web sitesi "Güncel Belgeler – Atık Yönetimi" bölümünde geçici depolama alanlarının özellikleri, izin şartları ile bu alanlara ilişkin diğer hüküm ve bilgilendirmeler yer almaktadır. (<https://cygm.csb.gov.tr/atik-yonetimi-i-83468>)

Bu doğrultuda; motor yağı değişimi yapılan kurumların/işletmelerin göstermiş olduğu diğer faaliyetler de göz önünde bulundurularak Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesinde belirtilen hükümler ile diğer esaslarda yer alan hususlar doğrultusunda birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

5- Karayolları Trafik Yönetmeliğinde araç, “karayollarında kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adı” olarak tanımlanmış olup araçların tescil işlemleri söz konusu Yönetmeliğin Dördüncü Kısımında yer alan hükümler kapsamında yürütülmektedir.

- Askeri araçlar, iş makineleri ve raylı sistemle çalışanlar dışındaki bütün motorlu araçlar ile tescile tabi motorlu araçlara takılarak kullanılacak yapıda ve yüklü ağırlığı 750 kg. 'ın üstünde olan römork ve yarı römorkların tescilleri trafik tescil kuruluşlarınca,
- Askeri araçlar ile çeşitli anlaşmalara göre askeri amaçla ülkemizde bulunan kuruluşlara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,
- Raylı sistemde çalışan araçların tescilleri, kullanıldığı yerlere göre ait olduğu kuruluşlarca,
- İş makinesi türünden araçların tescilleri;
 - o Kamu kuruluşlarına ait olanlar ilgili kuruluşlarca,
 - o Özel ve tüzel kişilere ait olanlardan tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca yapılmaktadır.

Karayolları Trafik Yönetmeliği kapsamında tescile tabi motorlu araçların (motorlu ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörler) motor yağı değişimini

MOTOR YAĞI DEĞİŞİM NOKTALARINA BELGE DÜZENLEMESİ VE UYGULAMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

gerçekleştiren tüm işletmelerin (kendi bünyesinde veya dışarı hizmet veren) Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi alması esas olup;

- Askeri araçlar, iş makineleri ve raylı sistemle çalışanlar dışında tescil işlemleri trafik tescil kuruluşlarınca gerçekleştirilen bütün motorlu araçlara ilişkin motor yağı değişim bilgilerinin uygulamada yer alan "Normal Plaka" bölümünden girişinin gerçekleştirilmesi,
- İş makineleri ve raylı sistemle çalışan motorlu araçlara ilişkin motor yağı değişim bilgilerinin uygulamada yer alan "Özel Plaka" bölümünden girişinin gerçekleştirilmesi,
- Bilmesi Gereken Prensibi kapsamında gizliliği haiz kurum/kuruluşlar için (askeri kurumlar, kolluk kuvvetleri, güvenlik güçleri) uygulamada yer alan motor yağı değişim noktası tiplerinden "Özel MoYDeN" tipinin tanımlattırılarak motor yağı değişim bilgilerinin bildirilmesi,

gerekmektedir.

Tescile tabi olmayan sabit veya hareketli ekipmanların/araçların (jeneratör, trafo gibi) yağ değişim bilgileri MoYDeN Uygulaması üzerinden beyan edilmeyecek olup sadece bu ekipmanların değişiminin yapıldığı işletmeler tarafından Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi alınması söz konusu değildir.

Forkliftler trafiğe çıkıp çıkmama durumuna göre trafik tesciline tabi olup tesis içinde kullanılan forkliftler eğer trafiğe çıkmıyor ise trafik tesciline tabi değildir. Trafik tesciline tabi olan forkliftler için "Özel Plaka" kısmından bildirimlerin yapılması gerekmektedir.

MoYDeN Uygulaması kapsamında yalnızca trafik tesciline tabi araçların bildirimlerinin yapılması gerekmekte olup trafik tesciline tabi olmayan atık yağ kaynakları için bildirimlerin Atık Beyan Sistemi (ABS) ve atık gönderimlerinin Mobil Atık Takip (MOTAT) Sistemi üzerinden yapılması gerekmektedir.

6- Kurum/işletmeye ait hizmet araçlarının motor yağı değişimlerinin kurum/işletme dışında yapılması durumunda, söz konusu araçların motor yağı değişimlerinin Bakanlığımızdan izin belgesi almış noktalarda gerçekleştirilmesi ve motor yağı değişim bilgilerini içeren dokümanın fiziksel (çıktı) ya da dijital (e-posta, mesaj uygulamaları gibi) olarak izin belgeli noktadan talep edilmesi gerekmektedir.

7- Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi (MoYDeN) bulunan işletmelerin, Kurumlarda/işletmelerde bulunan araçların motor yağı değişimlerini **50 kg'ın altında olması şartıyla** mobil araçlarla yerinde gerçekleştirilmesi ve oluşan atık motor yağlarının servis hizmetini veren Motor Yağı Değişim Noktası tarafından teslim alınmasında sakınca bulunmamaktadır.

Bununla birlikte motor yağı değişimi yapılan araçlara ait motor yağı değişim bilgilerini içeren dokümanın fiziksel (çıktı) ya da dijital olarak (e-posta, mesaj uygulamaları gibi) araç sahibi olan Kurumlar/işletmelerle paylaşılması gerekmektedir.

MOTOR YAĞI DEĞİŞİM NOKTALARINA BELGE DÜZENLEMESİ VE UYGULAMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

8- Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgeleri İl Müdürlüklerince **ücretsiz olarak düzenlenmektedir.**

9- Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi verilirken üst yazıda *“Ekli belge iş yeri açılması ve çalışmasına ilişkin bir belge olmayıp motor yağı değişim faaliyetine ilişkin belgedir.”* ifadesinin yer alması gerekmektedir.

10- İşyeri açma çalışma ruhsatı ile ilgili iş ve işlemler 10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete yayımlanan İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri kapsamında yürütölmekte olup İşyeri açma çalışma ruhsatının, MoYDeN belgesinden bağımsız olarak ilgili mevzuatı kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

11- Yapı Kullanma İzin Belgesi ile ilgili iş ve işlemler 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri kapsamında yürütölmekte olup yapı kullanma izin belgesinin, MoYDeN belgesinden bağımsız olarak ilgili mevzuatı kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

12- MoYDeN sisteminde motor yağı değişimi yapan belge almış işletmeler tarafından ilk stoğun yanlış girilmesinden kaynaklanan sorunlar için MoYDeN sisteminde gerekli güncellemeler yapılmıŐ olup ilk stok bilgileri yanlış girilmiŐ olan belge sahiplerinin bağlı buldukları İl Müdürlüklerine baŐvurması halinde gerekli düzeltmeler İl Müdürlüklerince yapılabilecektir.

Bununla birlikte MoYDeN sisteminin nasıl kullanılacağına ilişkin bilgiler içeren “MoYDeN Kullanım Kılavuzu (İl Müdürlükleri İçin)” bu çerçevede güncellenmiŐ olup bahse konu dokümana Atık Yönetim Uygulaması içerisindeki “Yardımcı Dökümanlar” sekmesinden ulaŐılabilmektedir.

13- Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliğinde Değeriklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 23/12/2020 tarihli ve 31343 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıŐ olup yönetmelik değerikliği ile motor yağı değerimlerinin yapıldığı işletmelerin bu faaliyeti gerçekleŐtirebilmeleri için almaları gereken Motor Yağı Değerim Noktası Belgesine (MoYDeN) ilişkin süre **6 ay süreyle ertelenerek 1/7/2021 tarihine kadar uzatılmıŐtır.**